

Špeciálna základná škola s vyučovacím jazykom maďarským

Magyar Tannyelvű Speciális Alapiskola

Hviezdoslavova 24, 979 01 Rimavská Sobota

Školský vzdelávací program

Predkladateľ	Špeciálna základná škola s VJM Hviezdoslavova 24, 97901 Rimavská Sobota IČO: 35985011
Stupeň vzdelania	primárny – ISCED 1
Vyučovací jazyk	maďarský
Študijná forma	denná dochádzka
Druh školy	štátna
Dátum schválenia	31. 08. 2015
Miesto vydania	ŠZŠ s VJM Rimavská Sobota
Dĺžka štúdia	pre žiakov <i>s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia</i> – 9 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 10 rokov) pre žiakov <i>so stredným stupňom mentálneho postihnutia</i> – 10 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 11 rokov) pre žiakov <i>s ťažkým stupňom mentálneho postihnutia</i> – 10 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 11 rokov) pre žiakov <i>s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím</i> – 9 rokov (absolvovaním prípravného ročníka – 10 rokov) V zmysle § 22 ods. 3 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov <u>môže</u> riaditeľ školy umožniť žiakovi vzdelávanie v ŠZŠ až do konca školského roka, v ktorom žiak dovŕši 18 rokov.
Zriaďovateľ	Okresný úrad Námestie L. Štúra 1 974 05 Banská Bystrica Kontakty: 048 4710111, fax 048 4710117, skolstvo.bb@minv.sk
Riaditeľka školy	PaedDr. Iveta Tóthová
Koordinátor pre tvorbu ŠkVP	PaedDr. Csilla Styavinová, zástupkyňa riaditeľky školy
Ďalšie kontakty školy	tel. : 047/56 23 232 0 911 857 019 e-mail: szsmrs@gmail.com
Účinnosť od	01.09.2015
Prerokované v pedagogickej rade školy	31.08.2015
Prerokované v Rade školy	

Platnosť, revidovanie	Dátum	Zaznamenanie inovácie, zmeny, úpravy a pod.
Platnosť ŠkVP od	01.09.2009	Školský vzdelávací program pre prípravné a 1. ročníky variantu A,B a C.
	01.09.2009	Školský vzdelávací program pre 5. ročníky variantu A,B a C.
	25. 01. 2010	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov – zmena po vydaní metodických pokynov
	01. 09. 2010	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 2. ročníky variantu A, B a C.
	01. 09. 2010	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 6. ročníky variantu A, B a C.
	23. 6. 2011	Hodnotenie vzdelávacích výsledkov žiakov – zmena po vydaní metodických pokynov
	01. 09. 2011	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 3. ročníky variantu A, B a C.
	01. 09. 2011	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 7. ročníky variantu A, B a C.
	01. 09. 2012	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 4. ročníky variantu A, B a C.
	01. 09. 2012	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 8. ročníky variantu A, B a C.
	01.01.2013	Zmena názvu a sídla zriaďovateľa
	01. 09. 2013	Doplnenie Školského vzdelávacieho programu pre 9. ročníky variantu A, B a C. a 10. ročník variant C.
	01.10.2013	Zmena názvu zriaďovateľa
	01.09.2014	Ročníky: <i>doplnenie desiateho ročníka vo variante B a C</i>
	01.09.2015	V 5. ročníku vo variante B sme zobrali 1. hodinu telesnej výchovy a posilnili sme Slovenský jazyk
	01.09.2015	Školský vzdelávací program pre autistov ročníky 1.- 9.

Školský vzdelávací program v zmysle ustanovenia §7 ods.4 zákona 245/2008 o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov obsahuje tieto časti:

1. Názov vzdelávacieho programu.
2. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania.
3. Stupeň vzdelania, ktorý sa dosiahne absolvovaním školského vzdelávacieho programu alebo jeho ucelenej časti.
4. Vlastné zameranie školy.
5. Dĺžku štúdia a formy výchovy vzdelávania.
6. Učebné osnovy.
7. Učebný plán.
8. Vyučovací jazyk.
9. Spôsob, podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní.
10. Personálne zabezpečenie.
11. Materiálno-technické a priestorové podmienky školy.
12. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní.
13. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia žiakov školy.
14. Vnútorný systém kontroly a hodnotenia zamestnancov školy.
15. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov.

Prílohy

Príloha č. 1 Vyjadrenie Rady školy ku Školskému vzdelávaciemu programu v Špeciálnej základnej škole s VM v Rimavskej Sobote

Príloha č. 2 Vyjadrenie zriaďovateľa ku Školskému vzdelávaciemu programu v Špeciálnej základnej škole s VM v Rimavskej Sobote

**Charakteristika školského vzdelávacieho programu
Špeciálnej základnej školy s VJM v Rimavskej Sobote
/ ďalej len ŠZŠ s VJM/**

1. Vymedzenie vlastných cieľov a poslania výchovy a vzdelávania školy

Vlastné ciele výchovy a vzdelávania

- a) umožniť žiakovi získať vzdelanie podľa zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov
- b) rozvíjať kľúčové kompetencie žiakov na úrovni, ktorá je pre nich dosiahnuteľná,
- c) cieľavedome, systematicky a v tvorivej atmosfére rozvíjať osobnosť žiaka v poznávacej, sociálnej, emocionálnej a morálnej oblasti,
- d) podporovať kognitívne procesy a kompetencie žiakov kriticky a tvorivo myslieť prostredníctvom získavania vlastnej poznávacej skúsenosti a aktívnym riešením problémov,
- e) viesť žiakov k všestrannej a účinnej komunikácii,
- f) zvyšovať kvalitu čítania, čítať s porozumením, cielene rozvíjať čitateľskú gramotnosť,
- g) vytvárať u žiakov potrebu prejavovať pozitívne city v správaní, prežívaní životných situácií, naučiť žiakov regulovať svoje správanie,
- h) viesť žiakov k spoznávaniu svojich schopností, k využívaniu svojich možností, ku kompenzácii svojich obmedzení a tým k vytváraniu reálneho obrazu seba samého,
- i) rozvíjať a kultivovať svoju osobnosť, osvojiť si základy spôsobilosti učiť sa poznávať seba samého,
- j) umožniť žiakom získať základné pracovné zručnosti a návyky, aby ich mohli využiť pri ďalšom vzdelávaní aj v praktickom živote,
- k) viesť žiakov k tolerancii, znášanlivosti, porozumeniu a k akceptovaniu iných ľudí, ich duchovno-kultúrnych hodnôt, rovnosti pohlaví a priateľstva medzi národmi, učiť ich žiť spoločne s ostatnými ľuďmi, národnostnými a etnickými skupinami, cirkvami a náboženskými spoločenstvami,
- l) naučiť žiakov uplatňovať svoje práva a súčasne plniť svoje povinnosti, niest zodpovednosť za svoje konanie, za svoje zdravie, aktívne ho chrániť a upevňovať, chrániť životné prostredie, aby sa prejavili ako samostatné, slobodné a zodpovedné osobnosti,
- m) naučiť žiakov používať a využívať moderné komunikačné technológie,

- n) umožniť žiakom zažiť úspech, byť úspešný, podporovať talent, osobnosť a záujem každého žiaka,
- o) viesť žiakov k starostlivosti o životné prostredie, naučiť žiakov triediť odpad, neničiť materiálne hodnoty,
- p) podporovať u žiakov vlastnú životnú a profesijnú orientáciu,
- q) zaistiť bohatú ponuku záujmových aktivít žiakov s cieľom rozvíjať ich záujmy a zmysluplné využívanie voľného času,
- r) rešpektovať potreby a záujmy rodičov žiakov,
- s) skvalitniť spoluprácu s verejnosťou, inými školami, inštitúciami,
- t) organizáciu riadenia založiť na princípoch tímovej spolupráce a kolektívnej zodpovednosti, posilniť úlohu a motiváciu učiteľov, ich odborný a profesijný rast,
- u) systém vnútroškolskej kontroly využívať ako nástroj budovania vzájomnej dôvery,
- v) skvalitňovať a modernizovať vybavenie a zariadenie školy.

Poslanie školy

Špeciálna základná škola s VJM v Rimavskej Sobote plní svoje poslanie už viac ako 65 rokov a tvorí pevnú súčasť mesta Rimavská Sobota. Je školou s okresnou pôsobnosťou, patrí do siete plno organizovaných špeciálnych základných škôl. Poskytuje výchovu a vzdelávanie pre žiakov *so zdravotným znevýhodnením – s mentálnym postihnutím alebo s mentálnym postihnutím v kombinácii s iným postihnutím*. Výchova a vzdelávanie žiakov sa prispôbuje ich špeciálnym výchovno-vzdelávacím potrebám, na základe ktorých sa škola vnútorne diferencuje podľa druhu a stupňa zdravotného znevýhodnenia žiakov:

- a) *variant A pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia*
- b) *variant B pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia*
- c) *variant C pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia*
pre žiakov s viacnásobným postihnutím vzdelávaných podľa individuálnych vzdelávacích programov
- d) *pre žiakov s autizmom s mentálnym postihnutím*

Absolvovanie prípravného ročníka sa považuje za **prvý rok** plnenia povinnej školskej dochádzky.

Charakteristika žiakov

Školu navštevujú žiaci s trvalým pobytom v Rimavskej Sobotě a zo spádových obcí a okrajových lokalít mesta Rimavská Sobotá. Časť žiakov je zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Prijímania žiakov do školy

Do školy sa prijímajú žiaci v zmysle § 5 ods. 3 písm. a) zákona 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o znení a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov na *základe rozhodnutia riaditeľky školy* v nadväznosti na § 61 ods. 1 zákona č. 245/2008 Z. z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) na základe písomnej žiadosti zákonného zástupcu a písomného vyjadrenia zariadenia výchovného poradenstva a prevencie, vydaného na základe diagnostického vyšetrenia dieťaťa.

Riaditeľka školy vydá rozhodnutie o prijatí žiaka do školy na základe dokladov, ktoré je zákonný zástupca povinný predložiť. Ide o nasledovné doklady:

- a) výslednú *správu zo psychologického vyšetrenia* (preukázateľnosť zdravotného znevýhodnenia - mentálneho postihnutia),
- b) výslednú *správu zo špeciálno-pedagogického vyšetrenia* (preukázateľnosť zdravotného znevýhodnenia - mentálneho postihnutia, odporúčanie ČŠPP zaškoliť žiaka v špeciálnej základnej škole).

2. Stupeň vzdelania, ktorý sa žiak dosiahne absolvovaním ŠkVP, spôsob a podmienky ukončovania výchovy a vzdelávania a vydávanie dokladu o získanom vzdelaní

Školský vzdelávací program pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 – primárne vzdelanie

Dĺžka štúdia	10 rokov (vrátane prípravného ročníka)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský
Spôsob ukončenia štúdia	a) Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie. b) Ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo absolvovaním posledného ročníka špeciálnej školy dochádzky.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1
Možnosti ďalšieho vzdelávania – príprava na povolanie	Odborné učilište pre žiakov so zdravotným znevýhodnením s mentálnym postihnutím.

Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s *ľahkým stupňom mentálneho postihnutia* má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- ✚ vyjadruje sa súvisle ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- ✚ rozumie obsahu písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- ✚ vie samostatne písomne komunikovať (nakoľko mu to umožňuje dosiahnutý stupeň vo vývine jemnej motoriky a aktuálna úroveň zrakovomotorickej koordinácie),
- ✚ dokáže určitý čas sústredene počúvať, prijať a rešpektovať názory iných ľudí,
- ✚ je schopný vyjadriť svoj názor a obhájiť ho,
- ✚ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,

- + rieši konflikty s pomocou dospelých alebo samostatne,
- + je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- + rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- + na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- + chápe význam rešpektovania kultúrnej rozmanitosti, akceptuje a rešpektuje multikultúrne odlišnosti detí a dospelých,
- + správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- + preberá spoluzodpovednosť za seba aj za činnosť skupiny,
- + nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými a udržiava s nimi harmonické vzťahy,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- + dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne a abstraktné myslenie,
- + rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- + chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať a objavovať vzťahy medzi predmetmi a javmi
- + má vytvorené vedomie o ekológii, je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu pre budúce generácie,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- + prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- + vie používať vybrané informačné a komunikačné technológie pri učení sa,
- + využíva rôzne možnosti zhromažďovania informácií z kníh, časopisov, encyklopédií, z médií a internetu,
- + vie používať vyučovacie programy,
- + chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,
- + vie, že existujú riziká, ktoré sú spojené s využívaním internetu a IKT,

d) kompetencia učiť sa učiť sa

- + dokáže pracovať samostatne s učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- + ovláda algoritmus učenia sa a dodržiava ho,
- + získané vedomosti dokáže uplatniť v rozličných situáciách a podmienkach,
- + uvedomuje si význam učenia sa pre jeho následné uplatnenie sa na trhu práce,
- + prejavuje aktivitu v individuálnom i skupinovou učením,

- + hodnotí vlastný výkon, teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- e) **kompetencia riešiť problémy**
- + rozpozná problémové situácie v škole a vo svojom najbližšom okolí, adekvátne svojej úrovni a skúsenostiam navrhuje riešenia na ich prekonanie,
 - + dokáže popísať problém, skúša viaceré možnosti riešenia problému,
 - + v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,
- + **osobné, sociálne a občianske kompetencie**
- + uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,
 - + dokáže odhadnúť dôsledky svojich rozhodnutí a činov,
 - + uvedomuje si svoje práva a zároveň rešpektuje práva druhých ľudí,
 - + má v úcte život svoj a aj iných a chráni ho,
 - + pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
 - + je schopný počúvať, vysloviť svoj názor, rešpektuje názor iných ľudí,
 - + dokáže spolupracovať v skupine, pracovať pre kolektív,
 - + je tolerantný a ohľaduplný k iným ľuďom, k ich kultúre a vierovyznaniu,
 - + uvedomuje si dôležitosť ochrany svojho zdravia a jeho súvislosť s vhodným a aktívnym trávením voľného času,
 - + uvedomuje si význam pozitívnej sociálno-emočnej klímy v triede a svojim konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- f) **kompetencia vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry**
- + dokáže sa vyjadrovať na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
 - + dokáže pomenovať základné druhy umenia,
 - + pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - + správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
 - + ovláda základné pravidlá, normy a zvyky súvisiace súpravou zovňajšku človeka, rešpektuje vkus iných ľudí,
 - + uvedomuje si význam umenia a kultúrnej komunikácie vo svojom živote,
 - + cení si a rešpektuje kultúrno-historické dedičstvo a ľudové tradície,
- má osvojené základy pre tolerantné a empatické vnímanie prejavov iných kultúr

Školský vzdelávací program pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 – primárne vzdelanie

Dĺžka štúdia	11 rokov (vrátane prípravného ročníka)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský
Spôsob ukončenia štúdia	a) Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie. b) Ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo absolvovaním posledného ročníka špeciálnej školy dochádzky.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1
Možnosti ďalšieho vzdelávania – príprava na povolanie	Praktická škola.

Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov *so stredným stupňom mentálneho postihnutia* má osvojené tieto kľúčové kompetenci:

a) sociálne komunikačné kompetencie

- ✚ vyjadruje sa ústnou formou adekvátnou primárnemu stupňu vzdelávania a jeho narušenej komunikačnej schopnosti,
- ✚ rozumie obsahu jednoduchého písaného textu, dokáže ho ústne zreprodukovat',
- ✚ zvláda jednoduchou formou písomnú komunikáciu,
- ✚ dokáže určitý čas sústredene počúvať,
- ✚ je schopný vyjadriť svoj názor,
- ✚ uplatňuje ústretovú komunikáciu pre vytváranie dobrých vzťahov so spolužiakmi, učiteľmi, rodičmi a s ďalšími ľuďmi s ktorými prichádza do kontaktu,

- + rieši konflikty s pomocou dospelých, – je empatický k starým, chorým a postihnutým ľuďom,
- + rozumie bežne používaným prejavom neverbálnej komunikácie a dokáže na ne adekvátne reagovať podľa svojich možností,
- + na základnej úrovni využíva technické prostriedky komunikácie,
- + rešpektuje dospelých, – správa sa v skupine a kolektíve podľa spoločenských pravidiel a noriem,
- + nadväzuje spoločensky prijateľným spôsobom kontakty s druhými,

b) kompetencia v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- + dokáže využiť získané základné matematické zručnosti na riešenie rôznych pracovných úloh a praktického života, používa pri tom konkrétne myslenie,
- + rozumie a používa základné pojmy z oblasti matematiky a prírodných vied,
- + chápe základné prírodné javy v ich vzájomnej súvislosti, vie porovnávať vzťahy medzi predmetmi a javmi,
- + je zodpovedný voči prírode, chápe význam potreby ochraňovať prírodu,

c) kompetencie v oblasti informačných a komunikačných technológií

- + využíva základné formy informačnej a komunikačnej technológie,
- + ovláda elementárne spôsoby práce s počítačom,
- + prejavuje radosť zo samostatne získaných informácií,
- + vie používať vyučovacie programy,
- + chápe rozdiel medzi reálnym a virtuálnym svetom,

d) kompetencia učiť sa učiť

- + ovláda základy čítania, písania, počítania a využíva ich k svojmu vzdelávaniu,
- + používa termíny, znaky s symboly v spojitosti s konkrétnymi situáciami každodenného života,
- + dokáže pracovať s pomocou učebnicami, pracovnými zošitmi a pomôckami,
- + teší sa z vlastných výsledkov, uznáva aj výkon druhých,
- + získané vedomosti, zručnosti a návyky dokáže uplatniť v praktických situáciách,

e) kompetencia riešiť problémy

- + dokáže popísať problém, vie na koho sa môže obrátiť o pomoc pri riešení problémov, – v odôvodnených prípadoch dokáže privolať potrebnú pomoc,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie

- + uvedomuje si vlastné potreby, využíva svoje možnosti,

- + uvedomuje si, že má svoje práva a aj povinnosti,
- + čiastočne dokáže odhadnúť dôsledky svojich činov,
- + pozná svoje povinnosti, dokáže rešpektovať a prijímať príkazy kompetentných osôb,
- + je schopný počúvať, vysloviť svoj názor a prijať názor iných,
- + dokáže spolupracovať v skupine,
- + je ohľaduplný k iným ľuďom,
- + uvedomuje si potrebu ochrany svojho zdravia,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- + vníma krásu umeleckých diel, ľudových tradícií, produktov ľudskej práce,
 - + pozná bežné pravidlá spoločenského kontaktu (etiketu),
 - + správa sa kultúrne, primerane okolnostiam a situáciám,
 - + ovláda základné pravidlá a zvyky súvisiace s úpravou zovňajšku človeka,
- nepoškodzuje kultúrno-historické dedičstvo a pozná ľudové tradície

Školský vzdelávací program pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia

ISCED 1 – primárne vzdelanie

Dĺžka štúdia	11 rokov (vrátane prípravného ročníka)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	smaďarský
Spôsob ukončenia štúdia	a) Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie. b) Ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo absolvovaním posledného ročníka špeciálnej školy dochádzky.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1
Možnosti ďalšieho vzdelávania – príprava na povolanie	Praktická škola.

Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania pre žiakov s *ťažkým stupňom mentálneho postihnutia* má osvojené tieto kľúčové kompetencie:

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti)

- ✚ vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- ✚ v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu),
- ✚ dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia

- ✚ dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií

- ✚ využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa,
- ✚ komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- ✚ vie používať vyučovacie programy,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť

- ✚ osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- ✚ teší sa z vlastných výsledkov, e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy
- ✚ vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

e) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti)

- ✚ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
- ✚ uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- ✚ vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- ✚ je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života,
- ✚ pomenováva alebo inak vyjadruje svoje pocity, prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí,

f) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry

- ✚ dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✚ je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

Školský vzdelávací program pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím

ISCED 1 – primárne vzdelanie

Dĺžka štúdia	10 rokov (vrátane prípravného ročníka)
Forma štúdia	denná
Vyučovací jazyk	maďarský
Spôsob ukončenia štúdia	a) Úspešným absolvovaním školského vzdelávacieho programu žiak získa primárne vzdelanie. b) Ukončenie povinnej školskej dochádzky vo veku 16. rokov žiaka alebo absolvovaním posledného ročníka špeciálnej školy dochádzky.
Doklad o dosiahnutom vzdelaní	Vysvedčenie s doložkou: a) „Žiak získal primárny stupeň vzdelania.“ b) „Žiak ukončil povinnú školskú dochádzku.“
Poskytnutý stupeň vzdelania	ISCED 1
Možnosti ďalšieho vzdelávania – príprava na povolanie	Praktická škola. OU pre žiakov so zdravotným znevýhodnením.

Profil absolventa

Absolvent programu primárneho vzdelávania **pre žiakov s autizmom a ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím má osvojené tieto kľúčové kompetencie (spôsobilosti):**

a) sociálne komunikačné kompetencie (spôsobilosti):

- ✚ vyjadruje sa ústnou, písomnou formou podľa svojich schopností, adekvátne stupňu postihnutia,
- ✚ v materinskom jazyku na prijateľnej úrovni rozumie hovorenému slovu (textu)
- ✚ dokáže určitý čas počúvať, reagovať a vyjadriť svoj názor,

b) kompetencia (spôsobilosť) v oblasti matematického a prírodovedného myslenia:

- ✚ dokáže používať základné matematické myslenie na riešenie rôznych životných situácií podľa svojich schopností,

c) kompetencie (spôsobilosti) v oblasti informačných a komunikačných technológií :

- ✚ využíva základné informačné a komunikačné technológie pri vyučovaní a učení sa, komunikuje pomocou elektronických médií s pomocou učiteľa,
- ✚ vie používať vyučovacie programy,

d) kompetencia (spôsobilosť) učiť sa učiť:

- ✚ osvojuje si postupy potrebné na získavanie nových poznatkov,
- ✚ teší sa z vlastných výsledkov,

e) kompetencia (spôsobilosť) riešiť problémy:

- ✚ vníma problémové situácie v triede, oboznamuje sa s nimi, s pomocou pedagóga sa ich pokúša riešiť,

f) osobné, sociálne a občianske kompetencie (spôsobilosti) :

- ✚ uvedomuje si, že má svoje práva a povinnosti, má osvojené základy pre spoluprácu v skupine,
- ✚ uvedomuje si svoje vlastné potreby a využíva svoje možnosti,
- ✚ vníma, resp. si uvedomuje význam pozitívnej klímy v triede a svojím konaním prispieva k dobrým medziľudským vzťahom,
- ✚ je pripravený na reálny život tak, aby sa dokázal (s výraznou a sústavnou podporou) zaradiť do daných životných podmienok a dosiahol primeranú kvalitu života,
- ✚ pomenováva alebo inak vyjadruje svoje pocity, prejavuje čo najviac samostatnosti v sociálnom prostredí,

g) kompetencia (spôsobilosť) vnímať a chápať kultúru a vyjadrovať sa nástrojmi kultúry:

- ✚ dokáže sa vyjadrovať podľa svojich schopností na úrovni základnej kultúrnej gramotnosti prostredníctvom umeleckých a iných vyjadrovacích prostriedkov,
- ✚ je oboznámený so základnými pravidlami a zvykmi súvisiacimi s úpravou zovňajšku človeka.

1. Vlastné zameranie školy

Pedagogická koncepcia školy sa zameriame na premenu existujúceho modelu výchovy a vzdelávania s cieľom zrealizovať zmeny *z tradičného vyučovania na aktívne učenia sa*. Inovácia vzdelávacieho procesu smerujeme k príprave na praktický život.

Vo výchovno-vzdelávacom procese uplatňujeme tvorivé a humanistické prvky výchovy a vzdelávania. Pedagogická koncepcia je orientovaná na rozvoj osobnosti žiaka s prihliadnutím na jeho druh a stupeň postihnutia. Zameriame sa na rozvíjanie kľúčových kompetencií žiaka tak ako sú vymedzené v *kompetenčnom profile žiaka* pre príslušný stupeň mentálneho postihnutia a očakávame, že žiak po absolvovaní našej školy bude vedieť primerane svojmu postihnutiu preukázať vedomosti, zručnosti a schopnosti v praktickej činnosti tak, ako sú vymedzené v Štátnom vzdelávacom programe – ISCED 1 pre príslušný druh a stupeň postihnutia.

Za **kľúčové kompetencie**, ktoré sa očakávajú na našej škole sa považujú:

- a) **komunikačné schopnosti a spôsobilosti** – žiak sa po skončení školy bude vedieť primerane svojmu postihnutiu vedieť písomne a ústne vyjadrovať v slovenskom jazyku /A,B variant/, žiaci C variantu sa budú vedieť vyjadrovať ústne
- b) **personálne a interpersonálne schopnosti** - žiak sa naučí rešpektovať druhých a spolupracovať s ostatnými, bude sa vedieť dohodnúť, bude vedieť počúvať druhých, bude vedený k sebapoznaniu (vie čo dokáže – chýba kritické myslenie, je potrebné usmerňovanie), byť za seba zodpovedný, empatický, vedieť sa prispôbiť prostrediu (dôraz najmä u žiakov s autizmom), primerane vyjadriť svoj názor, byť zodpovedný za seba
- c) **schopnosti tvorivo a kriticky riešiť problémy** – v podmienkach našej školy je učiteľ radcom, usmerňuje konanie pri riešení problémov, pomáha hľadať iné riešenia problému, predchádzať konfliktom
- d) **pracovať s modernými informačnými technológiami**
- e) **schopnosti presadzovať občianske a demokratické princípy**

Strategické ciele pedagogickej koncepcie školy

- a) zvyšovať čitateľskú gramotnosť - dôraz na čítanie s porozumením, veľké problémy u väčšiny žiakov s mentálnym postihnutím
- b) rozvíjať komunikačné schopnosti - žiakom, ktorí sú pre akékoľvek nedostatky vo vývine reči označovaní ako žiaci s narušenou komunikačnou schopnosťou (ďalej

NKS - v našej škole ide o žiakov s logopedickou dg. symptomatické poruchy reči), zabezpečíme odbornú logopedickú starostlivosť

- c) rozvíjať osobné, sociálne a občianske spôsobilosti – pre problémových žiakov s dg. poruchy správania ponúknuť psychologické poradenstvo vytvorením pracovného miesta : odborný zamestnanec školský psychológ (škola zatiaľ nemá)
- d) naučiť žiaka spolunažívať so všetkými občanmi
- e) rozvíjať a vnímať citlivé vzťahy k ľuďom i prírode
- f) využívať moderné IKT v procesoch učenia sa
- g) rozvíjať praktické zručnosti, schopnosť riešiť úlohy v tíme (napr. práca s hlinou)
- h) vedieť prezentovať seba aj výsledky svojej práce
- i) podporovať telesnú zdatnosť a zdravý životný štýl
- j) analyzovať potreby uplatnenia sa našich žiakov na trhu práce, reagovať na potreby žiakov, rodičov
- k) budovanie podporujúcej klímy školy (komunikácia učiteľ – žiak – rodina, tímová spolupráca pedagogického zboru, bezpečnosť, tolerancia k odlišnostiam, profesionalita, pedagogický takt).

2. Učebné plány

Učebný plán pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

Školsý vzdelávací program												
Vzdelávacia oblasť	Predmet/ročník	Prípr	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu ŠkVP
Jazyk a komunikácia	slovenský jazyk a slovenská literatúra				3	3	3,5	3,5	4	4	4	28
					1	1	0,5	0,5				
	maďarský jazyk a literatúra		8	8	5	5	4	4	4	4	4	51
					1	1	2	1				
	rozvíjanie komunikačných schopností	7										7
	rozvíjanie grafomotorických zručností	2										2
												88
Príroda a spoločnosť	vecné učenie	1	1	1	1							7
			1	1	1							
	vlastiveda					2	2	3				7
												14
Človek a príroda	fyzika								1	1	1	3
	chémia										1	1
biológia								1	1	1	3	

												7
Človek a spoločnosť	dejepis								1	1	1	3
	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												9
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	4	4	4	4	4	4	4	4	4	42
				1	1	1						
	informatická výchova						0,5	0,5	0,5	0,5	1	5
							0,5	0,5	0,5	0,5		
												47
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	1	2	3	4	4	4	4	4	3,5	35
		1	2	1							0,5	
	svet práce								0,5	0,5	0,5	3
									0,5	0,5	0,5	
												38
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20

Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	23
		1	1	1								
												23
ŠVP		18	18	19	20	22	23	24	27	27	28	226
Voliteľné hodiny		2	4	4	4	3	3	2	1	1	1	25
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	25	26	26	28	28	29	251

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ľahkým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

1. Posilnili sme vyučovanie **slovenského jazyka** v 3. a 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, v 5. a 6. ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny tak, aby sa tento predmet vyučoval 4 hodiny týždenne s tým, aby bolo žiakovi umožnené viac rozvíjať svoje komunikačné schopnosti.
2. Učebný predmet **maďarský jazyk a literatúra** na špeciálnych základných školách s vyučovacím jazykom maďarským má kľúčové postavenie z hľadiska utvárania a získavania komunikatívnej kompetencie žiakov v materinskom jazyku. Žiaci sa vzdelávajú a získavajú základné vedomosti prostredníctvom materinského jazyka, preto sme posilnili hodinovú dotáciu predmetu o 2 vyučovacie hodiny v 5. ročníku a o 1 hodinu v 3., 4. a 6. ročníku, nakoľko rozvíjanie spôsobilostí z maďarského jazyka sa prelína celým výchovno-vzdelávacím procesom primárneho vzdelávania.
3. Dôvodom navýšenia 1 vyučovacej hodiny v predmete **vecné učenie** v 1., 2. a 3. ročníku je rozsiahly obsah učiva daného ŠVP a nedostatok priestoru na upevňovanie vedomostí a zručností.
4. V predmete **matematika** sme navýšili časovú dotáciu v ročníkoch 2., 3. a 4. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pretože na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca
5. V ročníkoch 5.-8. sme navýšili týždennú časovú dotáciu o 0,5 vyučovacej hodiny v predmete **informatická výchova** z dôvodu veľkého záujmu žiakov o prácu s IKT.
6. V predmete **pracovné vyučovanie**, kde si žiak posilňuje pracovné zručnosti a návyky v rámci svojich schopností sme časovú dotáciu doplnili nasledovne: v prípravnom a 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny a v 9. ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny.

7. Týždennú dotáciu sme v predmete **svet práce** doplnili na jednu vyučovaciu hodinu v ročníkoch 7., 8, a 9., pretože chceme dosiahnuť, aby naši žiaci flexibilne reagovali na zmeny na trhu práce v snahe čo najlepšie sa uplatniť.

8. Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom až v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a telesných prejavov našich žiakov.

	svet práce									0,5	0,5	0,5	0,5	2
														48
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
														22
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	35
		1	2	2	1	1		1	1		1	1		
														35
ŠVP		18	18	19	23	23	24	24	25	25	25	25	249	
Voliteľné hodiny		2	4	4	1	1	1	1	1	1	1	1	18	
Spolu: ŠkVP		20	22	23	24	24	25	25	26	26	26	26	267	

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

- Hodinovú dotáciu v predmete **maďarský jazyk a literatúra** v 2. ročníku sme navýšili o 1 vyučovaciu hodinu. Hodina bude venovaná na precvičovanie a upevňovanie učiva z prvého ročníka.
- Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **matematika** v prípravnom a v 2. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. ročníku o 2 vyučovacie hodiny. Hodiny budú venované hlavne opakovaniu a upevňovaniu učiva. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.
- Posilnili sme vyučovanie **telesnej výchovy** v prípravnom, 3. a 4. potom v 6. až 10. ročníku o 1 vyučovaciu hodinu a v 1. a 2. ročníku o 2 vyučovacie hodiny, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a osobitosti telesných prejavov našich žiakov.
- Posilnili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **slovenský jazyk** v 5. ročníku. Hodiny budú venované hlavne opakovaniu a upevňovaniu učiva. Na dosiahnutie trvácnych vedomostí našich žiakov je hodinová dotácia ŠVP nepostačujúca.

	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	11
														22
Zdravie a pohyb	zdravotná telesná výchova	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	3	44
		1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	
														44
ŠVP		18	18	18	18	18	17	17	17	17	17	17	17	192
Voliteľné hodiny		2	2	2	2	2	3	3	3	3	3	3	3	28
Spolu: ŠkVP		20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	20	220

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacím jazykom maďarským

1. Hodinovú dotáciu v predmete **rozvíjanie komunikačných schopností** v 5.-10. ročníku sme navýšili o 1 vyučovaciu hodinu, nakoľko práve oblasť komunikačných schopností u žiakov s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia je poškodená najmarkantnejšie, no zároveň je jej rozvoj pre vyjadrovanie potrieb, nadväzovanie kontaktov, či výmenu informácií alebo vyjadrovanie emocionálnych stavov nevyhnutný.

2. Zvýšili sme týždennú časovú dotáciu v predmete **pracovné vyučovanie** v prípravnom až 6. ročníku v 7 až 10. ročníku o 0,5 vyučovaciu hodinu za účelom precvičovania jednotlivých činností s cieľom dosiahnuť osvojenie činnosti žiakom až na úroveň jej praktického využívania.

3. Posilnili sme vyučovanie **zdravotnej telesnej výchovy** v prípravnom až 10.ročníku o 1 vyučovaciu hodinu, pričom sme zohľadnili špecifiká vývinu a osobitosti telesných prejavov našich žiakov.

4. Posilnili sme týždennú časovú dotáciu informatickej výchovy v 7. ročníku až 10, ročníku o 0,5 vyučovacej hodiny z dôvodu lepšieho si osvojenia práce s počítačom.

	geografia								1	1	1	3
	občianska náuka								1	1	1	3
												9
Človek a hodnoty	etická výchova /náboženská výchova						1	1	1	1	1	5
												5
Matematika a práca s informáciami	matematika	3	3	4	4	4	4	4	4	4	4	38
	informatická výchova								1	1	1	3
												41
Človek a svet práce	pracovné vyučovanie	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	19
												19
Umenie a kultúra	výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
	hudobná výchova	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	10
												20
Zdravie a pohyb	telesná výchova	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	20
Školský vzdelávací program	Voliteľné hodiny	1	2	2	1	1	1	1	1	1	1	12
Spolu: povinná časť + voliteľné hodiny		20	22	24	24	24	25	25	26	26	27	243

Poznámky k učebnému plánu pre žiakov s autizmom alebo ďalšími pervazívnymi vývinovými poruchami s mentálnym postihnutím s vyučovacím jazykom maďarským

1. Počet týždenných vyučovacích hodín v jednotlivých ročníkoch je presne určený pre tento učebný plán. Taktiež celkový počet vyučovacích hodín je presne daný.
2. Vyučovacia hodina má 45 minút v tomto rozdelení učebného plánu. Škola si môže zvoliť vlastnú organizáciu vyučovania. S prihliadnutím na osobitosti žiakov so zdravotným znevýhodnením môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania, a to členením vyučovacej hodiny do kratších časových úsekov, zaraďovaním a organizovaním prestávok, blokovým vyučovaním a inými organizačnými formami (§ 2 ods. 14 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.).
3. Predmety s časovou dotáciou 0,5 hodiny týždenne je možné vyučovať ako jednohodinové každý druhý týždeň alebo ich spojiť blokovou výučbou.
4. Predmet pracovné vyučovanie je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch.
5. Predmet výtvarná výchova je možné vyučovať v dvojhodinových celkoch každý druhý týždeň.
6. V prvom a druhom ročníku sme posilnili predmet rozvíjanie komunikačných schopností je dôležitý rozvoj pre vyjadrovanie potrieb, nadväzovanie kontaktov, či výmenu informácií alebo vyjadrovanie emocionálnych stavov nevyhnutný..
7. Pri vyučovaní predmetu informatická výchova a práca s počítačom spravidla pri počítači sedí jeden žiak.
8. Od prípravného ročníka až po šiesty ročník sme dali po jednej hodine informatickej výchovy, je dôležité aby sa žiaci naučili od začiatku prácu s počítačom.
9. V 7. 8. a 9. ročníku sme posilnili predmet pracovné vyučovanie za účelom precvičovania jednotlivých činností s cieľom dosiahnuť osvojenie činnosti žiakom až na úroveň jej praktického využívania.

3. Vyučovací jazyk

Vyučovacím jazykom v Špeciálnej základnej škole s VJM v Rimavskej Sobote je jazyk maďarský.

4. Personálne zabezpečenie

Personálna politika školy je zameraná na tri hlavné ciele:

- a) **na odbornú a pedagogickú spôsobilosť** – v súčasnosti **100% kvalifikovanosť a odborná spôsobilosť** všetkých pedagogických zamestnancov podieľajúcich sa na výchove a vzdelávaní žiakov so zdravotným znevýhodnením – mentálnym postihnutím.
- b) **na profesionalitu a pedagogický takt** – ktorý je nevyhnutnou súčasťou učiteľského povolania. Učiteľ okrem odbornosti musí byť aj osobnostne zrelý, vybavený predpokladmi, aby mohol byť akceptovateľným partnerom pre žiakov, rodičov a odborníkov z rôznych oblastí, s ktorými vstupuje do jednaní v záujme osobnostného rozvoja žiakov.
- c) **na sústavné vzdelávanie učiteľov** – vedenie školy podporuje vzdelávanie aj kontinuálne vzdelávanie učiteľov s cieľom získať nové poznatky a trendy v učení žiakov so zdravotným znevýhodnením

Na základe platného organizačného poriadku sa Špeciálna základná škola s VJM v Rimavskej Sobote člení na 3 úseky, ktoré komplexne zabezpečujú a koordinujú úlohy školy:

a) úsek riaditeľky školy

Riadi ho riaditeľka školy - štatutár. Do úseku patria: vedúci organizačných úsekov školy, výchovný poradca. Externým zamestnancom školy je správca informatiky.

Vedúci zamestnanci – svojimi manažérskymi, organizačnými schopnosťami vytvárajú predpoklady pre fungujúci, motivovaný spolupracujúci kolektív s profesionálnou klímou a podporujúcim prostredím. Starajú sa o odborný rast zamestnancov, vytvárajú pre tento rast vhodné podmienky. Sú schopní poradiť učiteľom a obhájiť ich pred negatívnymi faktormi.

b) pedagogický úsek

Riadi ho zástupca riaditeľa školy – štatutárny zástupca. Pedagogický zbor je zložený z pedagogických zamestnancov školy - špeciálnych pedagógov: psychopédov, , asistentov učiteľa a vychovávateľa.

Pedagogickí zamestnanci – preukazujú odborné a osobnostné spôsobilosti , ktoré využívajú pri pedagogickej komunikácii, motivácii žiakov, ich diagnostikovaní, hodnotení, pozitívnom riadení triedy. Riadia svoje sebarozvíjanie a celoživotné vzdelávanie. Sú schopní vzájomnej efektívnej a ľudsky podporujúcej komunikácie, spolupráce, tímovej práce. Vedú záujmové krúžky podľa záujmov žiakov.

Asistent učiteľa – pracuje v triede so žiakmi, ak si to vyžaduje výchova a vzdelávanie príslušného žiaka v závislosti od závažnosti jeho postihnutia.

Na škole pracuje *výchovný poradca*, ktorý v prípade potreby sprostredkuje žiakom a ich zákonným zástupcom pedagogické, psychologické, sociálne, terapeutické služby, ktoré koordinuje s triednymi učiteľmi. Úzko spolupracuje s poradenskými zariadeniami. Zodpovedá za kariérne poradenstvo - žiakom a zákonným zástupcom zabezpečuje informácie ohľadom ďalšieho vzdelávania žiakov na odborných učilištiach, praktických školách pre žiakov so zdravotným znevýhodnením - v príprave na povolanie.

c) hospodársko-správny úsek

Riadi ho ekonómka – hospodárka školy. Do úseku patria: administratívna pracovníčka, upratovačka, pracovná sila pre výdaj stravy, školník. Externým zamestnancom školy je technik BOZP.

5. Materiálno – technické a priestorové podmienky školy

Vyučovanie sa uskutočňuje v 2 budovách – na ulici Jánošíkovej sú umiestnené ročníky 1. – 6., ročníky 7. – 9. a PŠ 1, PŠ 2,3 sú umiestnené na Hviezdoslavovej ulici.

Výučba prebieha v 13 učebniach, 2 dielňach, 1 cvičnej kuchynke, v 1 IKT učebni a 1 telocvični.

Školské kluby pre žiakov s vyučovacím jazykom maďarským vykonávajú výchovnú a krúžkovú činnosť v 3 miestnostiach budovy na ulici Jánošíkovej.

Školské pomôcky na výchovno-vzdelávaciu činnosť sú zaradené v inventároch 5 kabinetov, učitelia a žiaci majú k dispozícii 2 knižnice.

Areál školy dopĺňa školský dvor, školská záhrada s ovocnými stromami a pracovné políčka pre výučbu pracovného vyučovania.

6. Podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní

Bezpečnosť žiakov a zamestnancov školy patrí medzi prioritné úlohy školy. Dôležitá je vhodná štruktúra práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, ako aj vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov.

Bezpečnosť a ochrana zdravia pri výchove a vzdelávaní je zabezpečovaná na viacerých úrovniach. Z pozície vedenia školy je vypracovaná dlhodobá koncepcia, v ktorej sú zahrnuté úlohy na zabezpečenie vyhovujúcich podmienok pre vzdelávanie ako v priestoroch na výučbu tak i v životných priestoroch zamestnancov na pracovisku.

Pre novoprijatých zamestnancov sa realizujú vstupné školenia BOZP a protipožiarnej ochrany. Pravidelne sa vykonávajú školenia zamestnancov školy v oblasti BOZP a PO, ktoré nám dodávateľsky zabezpečuje agentúra BETES – Hrachovo.

Vykonávajú sa pravidelné kontroly a revízie na technických zariadeniach tak, aby bola dodržaná BOZP zamestnancov a žiakov na všetkých úsekoch. Vedenie školy každoročne vypracováva plán kontrol, čím sa tiež zisťujú a následne odstraňujú nedostatky.

BOZP týkajúca sa žiakov je zabezpečovaná poučovaním zo strany triednych učiteľov o dodržiavaní platného školského poriadku. Pre žiakov sa každoročne vykonáva poučenie na triednických hodinách, na úvodných hodinách predmetov vyžadujúcich zvýšenú pozornosť na bezpečnosť, pred exkurziami, výletmi a opakovane v prípade potreby. Akcie mimo budovy školy sa so žiakmi uskutočňujú len po písomnom súhlase zákonného zástupcu žiaka.

Vhodné podmienky na zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia pri výchove a vzdelávaní zabezpečíme aj vhodnou štruktúrou práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodným režimom vyučovania s ohľadom na vek a postihnutie žiakov :

- v prípravnom ročníku až štvrtom ročníku sa bude vyučovať v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín, v piatom ročníku až deviatom ročníku najviac šesť vyučovacích hodín,
- vyučovacia hodina bude trvať 45 minút, posledná vyučovacia hodina bude skrátená na 40 minút,

Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z. z.

- 1) pri kúpaní a pri plaveckom výcviku je v jednej skupine najviac päť žiakov,
- 2) pri lyžiarskom výcviku má jeden inštruktor v skupine najviac osem žiakov,
- 3) pri školskom výlete je počet žiakov v skupine rovnaký alebo nižší ako počet žiakov v triede, ak je počet žiakov v skupine pri školskom výlete vyšší ako počet žiakov v triede, riaditeľ školy zabezpečí účasť ďalšej poučenej plnoletej osoby.

Zaistenie bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov a pedagogických pracovníkov pri vzdelávaní zabezpečíme :

- zdravým prostredím tried (nábytok zodpovedajúci výške žiakov, protišmyková podlaha, dostatočné denné svetlo, možnosť ochrany pred priamym slnečným svetlom, vetranie, osvetlenie, vykurovanie),
- vhodnou štruktúrou pracovného a odpočinkového režimu žiakov a učiteľov, s dostatkom relaxácie a aktívneho pohybu najmä u žiakov so stredným stupňom mentálneho postihnutia,
- výrazným označením všetkých nebezpečných predmetov a priestorov, pravidelnou kontrolou z hľadiska bezpečnosti,
- ochranou žiakov pred úrazmi, vhodne upravenými priestormi školy pre bezpečný pohyb žiakov,
- dostupnosťou prostriedkov prvej pomoci (lekárnička), kontaktom na lekára, linku dôvery, políciu, praktickou schopnosťou pedagóga poskytnúť prvú pomoc,
- zabezpečením vhodného pitného a stravovacieho režimu (podľa vekových a individuálnych potrieb žiakov),
- dodržiavaním zákazu fajčenia, pitia alkoholu a používania iných omamných látok v škole a jej okolí a na všetkých akciách mimo priestoru školy organizovaných školou.

- ✚ Škola dodržiava štruktúru práce a odpočinku žiakov a učiteľov počas dňa, vhodný režim vyučovania s ohľadom na vek žiakov.
- ✚ V prípravnom ročníku až 4. ročníku sa vyučuje v jednom slede najviac päť vyučovacích hodín. V 5. až 10. ročníku vyučuje v jednom slede najviac šesť vyučovacích hodín.
- ✚ Vyučovacia hodina trvá 45 minút.
- ✚ S prihliadnutím na osobitosti žiakov môže škola uplatňovať aj iné spôsoby organizácie vyučovania (napr. kratšie časové úseky výučby, blokové vyučovanie, atď).
- ✚ Pri zaisťovaní bezpečnosti a ochrany zdravia žiakov vo výchove a vzdelávaní v škole i mimo školy postupuje podľa § 2 ods. 24 vyhlášky č. 322/2008 Z .z. (plavecký výcvik, školský výlet, atď).
- ✚ Pri organizovaní školských akcií (napr. výlety, besedy, exkurzie, regionálne vychádzky, atď) mimo školy, učiteľ vopred oznamuje zákonnému zástupcovi žiaka školskú akciu formou informovaného súhlasu zákonného zástupcu. Súčasťou informovaného súhlasu zákonného zástupcu je možnosť vyjadriť súhlas – nesúhlas

s účasťou žiaka na akcii. Bez písomného súhlasu zákonného zástupcu nie je možná účasť žiaka na školskej akcii.

7. Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia

Vnútorňý systém kontroly a hodnotenia kvality zameriame na tri oblasti:

- a) Kontrola a hodnotenie žiakov
- b) Kontrola a hodnotenie zamestnancov školy
- c) Hodnotenie školy

Vnútorňá kontrola a hodnotenie žiakov

Žiaci sa v čase vyučovania riadia školskými pravidlami, ktoré sú stanovené vnútorňým predpisom školy – Školským poriadkom. So školským poriadkom sú zákonný zástupcovia oboznámení na začiatku školského roka na ZRR. Zákonným zástupcom žiakov je verejne prístupný na webovom sídle školy – www.szsmrs.edupage.org/ sekcia škola/dokumenty školy

V školskom poriadku sú obsiahnuté nasledovné články:

- a) Práva zákonných zástupcov žiakov.
- b) Povinnosti zákonných zástupcov žiakov.
- c) Vzťah učiteľ - zákonný zástupca žiaka.
- d) Práva žiakov.
- e) Povinnosti žiakov.
- f) Dochádzka žiaka do školy (vrátane výchovných opatrení školy pri porušovaní pravidiel).
- g) Príchod žiaka do školy.
- h) Správanie sa žiaka na vyučovaní (vrátane výchovných opatrení školy pri porušovaní pravidiel).
- i) Správanie sa žiaka cez prestávky a prechod žiakov do iných odborných učební.
- j) Odchod žiakov zo školy.
- k) Starostlivosť o zovňajšok.
- l) Správanie sa žiaka mimo školy.
- m) Stravovanie v školskej jedálni.
- n) Triedna samospráva žiakov.
- o) Výchovné opatrenia (pochvaly, ocenenia, odmeňovanie žiakov).
- p) Opatrenia na posilnenie disciplíny.
- q) Pobyť žiaka v ŠKD.

Pri kontrole neplnenia si povinností sa triedny učiteľ riadi opatreniami, urobí o negatívnych zisteniach zápis do klasifikačného záznamu.

Cieľom hodnotenia vzdelávacích výsledkov žiakov v škole je poskytnúť žiakovi a jeho rodičom spätnú väzbu o tom, ako žiak zvládol prebrané učivo, v čom má nedostatky, aké sú jeho pokroky.

Základom hodnotenia sú platné predpisy – metodické pokyny na hodnotenie a klasifikáciu žiakov pre jednotlivé stupne zdravotného postihnutia.

Hodnotenie výsledkov vzdelávania a správania žiakov je zrozumiteľné, vecné a pedagogicky i odborne zdôvodnené.

Pri hodnotení rešpektovať osobnosť každého žiaka, jeho jedinečnosť a schopnosti.

Súčasťou hodnotenia žiaka je i jeho sebahodnotenie a hodnotenie výsledkov práce svojich spolužiakov.

Vnútoraná kontrola a hodnotenie zamestnancov

Kontrola zamestnancov sa riadi plánom vnútroškolskej kontroly. Cieľom vnútroškolskej kontroly je získavanie objektívnych informácií o úrovni a výsledkoch práce zamestnancov školy v záujme odstránenia nedostatkov.

Formy a prostriedky vnútroškolskej kontroly:

- ✚ Pozorovanie.
- ✚ Individuálne rozhovory s pedagogickými a odbornými zamestnancami, nepedagogickými zamestnancami, žiakmi a rodičmi.
- ✚ Priama hospitačná činnosť na vyučovacích hodinách a na iných činnostiach so žiakmi.
- ✚ Rozbor stavu pedagogickej dokumentácie (úroveň jej vedenia, vecnosť a správnosť zápisov), dokumentácie ekonomickej, hospodárskej, mzdovej a spisovej dokumentácie.
- ✚ Kontrola interiéru a priestorov školy.
- ✚ Využitie informačného systému pomocou.
- ✚ Dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov.

Škola má vypracované kritériá hodnotenia zamestnancov, ktoré sú súčasťou pracovného poriadku školy. Zamestnávateľ vykonáva hodnotenie PZ a OZ jedenkrát ročne, najneskôr do konca školského roka, t.j. do 31.8. kalendárneho roka.

Hodnotí sa len PZ, s výnimkou začínajúceho PZ, ktorý u zamestnávateľa odpracoval celý školský rok, resp. bol v pracovnom pomere počas školského roka minimálne v čase vyučovania, t.j. od 1.9. do 30.6. kalendárneho roka. Hodnotí sa len OZ, s výnimkou začínajúceho OZ, ktorý u zamestnávateľa odpracoval celý predchádzajúci kalendárny rok. Hodnotiacim obdobím je obdobie od 1.9. do 31.8. kalendárneho roka. PZ a OZ sa hodnotí formou individuálneho pohovoru po dôslednej príprave hodnotiteľa ako i hodnoteného. V súlade s § 52 ods. 1 zákona č. 317/2009 Z. z. o pedagogických zamestnancoch a odborných zamestnancoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov zamestnávateľ hodnotí

a) výsledky pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti

- ✚ motivácia žiakov k učeniu,
- ✚ vytváranie podmienok na dosahovanie primeraných výchovnovzdelávacích výsledkov žiakov,
- ✚ rozvíjanie kľúčových kompetencií u žiakov, napr. vyššej úrovne poznávania žiakov, logického myslenia, kritického myslenia, analytického myslenia a tvorivosť ,
- ✚ rozvíjanie personálnych zručností žiakov, napr. samostatnosť, zodpovednosť, sebahodnotenie, sebaúctu,
- ✚ rozvíjanie sociálnych zručností žiakov, napr. spolupráca, empatia, komunikácia a spravodlivosť,
- ✚ prínos pre zamestnávateľa- propagácia a prezentácia zamestnávateľa na verejnosti,
- ✚ spolupráca s rodičmi, inými organizáciami,
- ✚ organizovanie mimoškolských aktivít ,

b) kvalitu vykonávania pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti

- ✚ rešpektovanie daností a potenciálu žiaka, rozvíjanie silných stránok žiakovej osobnosti ,
- ✚ individuálny prístup k žiakom s rešpektovaním ich schopností a možností, nadania a zdravotného stavu,
- ✚ práca v súlade s platnými všeobecne záväznými právnymi predpismi a rezortnými predpismi,
- ✚ dodržiavanie a využívanie pracovného času,
- ✚ plnenie pracovných povinností súvisiacich s dohodnutým druhom práce v pracovnej zmluve,

- + dodržiavanie základných povinností zamestnanca stanovených právnymi predpismi,

- + správne vedenie pedagogickej dokumentácie a ďalšej dokumentácie,

c) náročnosť výkonu pedagogickej činnosti alebo odbornej činnosti

- + využívanie IKT v profesijnom rozvoji a pri výkone práce,

- + spolupráca na tvorbe školských vzdelávacích programov a školských výchovných programov školy,

- + zapájanie sa do prípravy a realizácie rozvojových projektov školy alebo školského zaradenia,

- + vykonávanie špecializovaných činností,

- + vzdelávanie žiakov so špeciálnymi výchovnovzdelávacími potrebami v školskej integrácii,

- + iniciovanie a podieľanie sa na zavádzaní zmien alebo inovácií do výchovnovzdelávacieho procesu,

- + zvládanie riešenia konfliktov a záťažových situácií,

d) mieru osvojenia si a využívanie profesijných kompetencií PZ alebo OZ

- + rozpoznanie individuálnych výchovnovzdelávacích potrieb žiakov,

- + stanovenie edukačných cieľov orientovaných na žiaka vo vzťahu k príslušnému obsahu vzdelávania,

- + tvorba učebných materiálov, didaktických testov a učebných pomôcok,

- + absolvovanie jednotlivých programov kontinuálneho vzdelávania podľa plánu kontinuálneho vzdelávania školy,

- + uplatňovanie nových získaných vedomostí a zručností pri výkone svojej činnosti,

- + zvyšovanie svojho právneho vedomia,

U vedúcich PZ a OZ zamestnávateľ hodnotí:

- + kvalitu, náročnosť a rozsah riadiacej práce,

- + ovládanie a uplatňovanie všeobecne záväzných právnych predpisov v praxi s dôrazom na predpisy platné pre rezort školstva,

- + využívanie pridelených finančných prostriedkov a finančných prostriedkov získaných z iných zdrojov,

- + dodržiavanie školského vzdelávacieho programu, školského výchovného programu,

- ✚ manažérske zručnosti (starostlivosť o budovu, vybavenie školy, vytváranie podmienok pre zamestnancov).

Hodnotenie školy:

Riaditeľka školy v zmysle § 5 ods. 7 písm. f) zákona č. 596/2003 Z. z. o štátnej správe v školstve a školskej samospráve a o zmene a doplnení niektorých zákonov a vyhlášky MŠ SR č.9/2006 Z. z. o štruktúre a obsahu správ o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach škôl a školských zariadení **predkladá** zriaďovateľovi na schválenie a rade školy na vyjadrenie Správu o výchovno-vzdelávacej činnosti, jej výsledkoch a podmienkach.

Hodnotenie je zamerané na:

- ✚ konštatovanie úrovne stavu vzdelávania a výchovy na škole,
- ✚ zisťovanie súvislostí a okolností, ktoré výsledný stav ovplyvňujú,
- ✚ sebahodnotenie školy a jej ďalšia hodnotiacia činnosť slúži na poskytovanie spätnej väzby vedeniu školy, ako sa darí naplňovať stanovené vzdelávacie zámery a ciele. Sú súčasne i hodnotením kvality školy a hodnotením kvality školského vzdelávacieho programu. Cieľom sebahodnotenia je zistiť aktuálne informácie o stave školy a tak získať podklady pre plánovanie a realizáciu ďalšieho rozvoja,
- ✚ plnenie cieľov a úloh koncepcie rozvoja školy,
- ✚ plnenie cieľov v školskom vzdelávacom programe, ich reálnosť, stupeň dôležitosti,
- ✚ posúdenie ako škola spĺňa ciele, ktoré sú súčasťou štátneho vzdelávacieho programu,
- ✚ oblasti, v ktorých škola dosahuje silnejšie výsledky a oblasti so slabšími výsledkami, vrátane návrhov a opatrení na zlepšenie stavu.

8. Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie pedagogických a odborných zamestnancov

Kontinuálne vzdelávanie zabezpečuje u pedagogických a odborných zamestnancov sústavný proces nadobúdania vedomostí, zručností a spôsobilosti. V našej škole ho vnímame ako prirodzenú súčasť celoživotného vzdelávania. Cieľom kontinuálneho vzdelávania je udržiavanie, obnovovanie, zdokonaľovanie a dopĺňanie profesijných kompetencií potrebných pre výkon pedagogickej praxe a na výkon odbornej činnosti. Optimálne nastavené požiadavky na kontinuálne vzdelávanie môžu škole pomôcť v napredovaní v oblastiach využívania aktivizujúcich metód vo výchove a vzdelávaní zdravotne znevýhodnených žiakov

a zabezpečujú odborný rast pedagogických a odborných zamestnancov ŠZŠ s VJM v Rimavskej Sobote.

Pedagogický zbor sa neustále vzdeláva, získané poznatky aplikuje do vyučovacieho procesu. Vo veľkej miere sa pri vzdelávaní žiakov využívajú moderné informačno-komunikačné technológie.

Požiadavky na kontinuálne vzdelávanie vyplývajú zo zaradenia pedagogických a odborných zamestnancov do jednotlivých kariérnych stupňov. Dominantnou úlohou našej školy je v prvom rade rešpektovanie záujmov školy (vyplýva z koncepcie rozvoja školy), možností školy (vyplýva zo schváleného rozpočtu školy) a možností, záujmami a potrebami jednotlivých zamestnancov.

Pedagogickí zamestnanci si rozširujú svoje kompetencie a zručnosti podľa plánu kontinuálneho vzdelávania.

Školský vzdelávací program bol aktualizovaný a jednohlasne schválený na pedagogickej rade dňa **31. 08. 2015**.

V Rimavskej Sobote, 28.08.2015

PaedDr. Iveta Tóthová – riaditeľka školy

Menný zoznam zamestnancov kt. brali na vedomie aktualizovaný školský vzdelávací program ŠZŠ s VJM v Rimavskej Sobote na pedagogickej rade, dňa 31.08.2015

Por.č.	Priezvisko a meno	Podpis
1.	Tóthová Iveta, PaedDr.	
2.	Agócs Peter, Bc.	
3.	Agócsová Elvira, Mgr.	
4.	Bálintová Marcela, Mgr.	
5.	Bartók Patrícia, PaedDr.	
6.	Csank Jozef, Mgr.	
7.	Csépeová Beáta, Mgr.	
8.	Czakó Štefan	
9.	Czókolyová Agnesa, Mgr.	
10.	Danyi Ladislav	
11.	Figeiová Karolína, Mgr., Bc.	
12.	Gálová Agnesa, Mgr.	
13.	Gálová Eva, Mgr.	
14.	Genská Pelle Adriena, Bc.	
15.	Killnerová Judita, Mgr.	
16.	Kováčová Tímea, Mgr.	
17.	Molnárová Nora	
18.	Nagyová Eva, Bc.	
19.	Németh Anikó, Mgr.	
20.	Páková Mária, Bc.	
21.	Simonová Mária, Mgr.	
22.	Simonová Mária	
23.	Šťavinová Indrid, PaedDr.	
24.	Štyavinová Csilla, PaedDr.	
25.	Tiffingerová Kornélia, PaedDr.	
26.	Tóth Ľudovít, Ing.	
27.	Viróková Andrea, Mgr.	

V Rimavskej Sobote, **31.08.2015**

PaedDr. Iveta Tóthová - riaditeľka školy

Menný zoznam zamestnancov kt. brali na vedomie rámcový obsah vzdelávania s ťažkým alebo hlbokým stupňom mentálneho postihnutia s vyučovacim jazykom maďarským v SZŠ s VJM v Rimavskej Sobote na pedagogickej rade, dňa **30.08.2014.**

1.	Tóthová Iveta, PaedDr.	
2.	Agócs Peter, Bc.	
3.	Agócsová Elvira, Mgr.	
4.	Bálintová Marcela, Mgr.	
5.	Bartók Patrícia, PaedDr.	
6.	Csank Jozef, Mgr.	
7.	Csépeová Beáta, Mgr.	
8.	Czakó Štefan	
9.	Czókolyová Agnesa, Mgr.	
10.	Danyi Ladislav	
11.	Figeiová Karolína, Mgr., Bc.	
12.	Gálová Agnesa, Mgr.	
13.	Gálová Eva, Mgr.	
14.	Genská Pelle Adriena, Bc.	
15.	Killnerová Judita, Mgr.	
16.	Kováčová Tímea, Mgr.	
17.	Molnárová Nora	
18.	Nagyová Eva, Bc.	
19.	Németh Anikó, Mgr.	
20.	Páková Mária, Bc.	
21.	Simonová Mária, Mgr.	
22.	Simonová Mária	
23.	Šťavinová Indrid, PaedDr.	
24.	Štyavinová Csilla, PaedDr.	
25.	Tiffingerová Kornélia, PaedDr.	
26.	Tóth Ľudovít, Ing.	
27.	Viróková Andrea, Mgr.	

V Rimavskej Sobote, **30.08.2014**

PaedDr. Iveta Tóthová - riaditeľka školy